

Pyyntö

OKM/12/040/2017

01.02.2017

Jakelussa mainituille

Viite

Asia

OKM nimeämispyyntö jäseniksi tutkimushallinnon tietovirtojen ja tutkimustietovarannon johto- ja ohjausryhmät

Opetus- ja kulttuuriministeriö on asettamassa tutkimushallinnon tietovirtojen ja tutkimustietovarannon johto- ja ohjausryhmiä ajalle 1.3.2017 - 31.12.2020. Lisätietoja ryhmistä löytyy liitteenä olevista asettamispäätösluonnoksesta.

Opetus- ja kulttuuriministeriö pyytää jakelussa mainittuja nimeämään ehdokkaansa työryhmien jäseniksi asettamispäätösluonnoksen mukaisesti. Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene ry:n ja Suomen yliopistot UNIFI ry:n edustajien kanssa on sovittu, että he koordinoivat korkeakoulujen edustajien nimeämisen.

Naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain (609/1986) 4 a §:n mukaisesti valtion komiteoissa, neuvottelukunnissa ja muissa vastaavissa toimielimissä tulee olla vähintään 40 prosenttia sekä naisia että miehiä. Saman pykälän mukaan niiden tahojen, joita pyydetään nimeämään ehdokkaita em. toimielimiin, tulee mahdollisuuksien mukaan ehdottaa sekä naista että miestä jokaista jäsenpaikkaa kohden. Jos sekä nais- että miesehdokkaan nimeäminen ei ole mahdollista, ministeriö pyytää perustelemaan sen nimeämisehdotuksessa.

Tieto edustajista pyydetään toimittamaan opetus- ja kulttuuriministeriön kirjaamoon, kirjaamo@minedu.fi, sekä tiedoksi ylitarkastaja Jukka Haapamäelle, jukka.haapamaki@minedu.fi, viimeistään 10.2.2017.

Lisätiedot: Jukka Haapamäki, puh. 0295 3 30088 (jukka.haapamaki@minedu.fi)

Johtaja

Hannu Siren

Ylitarkastaja

Jukka Haapamäki

Pyyntö

OKM/12/040/2017

01.02.2017

- Liitteet** OKM_liite_Asettamispäätösluonnos_tutkimushallinnon tietovirtojen ja tutkimustietovarannon johto- ja ohjausryhmät
- Jakelu** Suomen yliopistot UNIFI ry
Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto ARENE ry
Suomen yliopistokirjastojen neuvosto
Suomen Akatemia
Innovaatorahoituskeskus Tekes
Helsingin ja Uudenmaan Sairaanhoidopiirin kuntayhtymä
Sosiaali- ja terveysministeriö
Työ- ja elinkeinoministeriö
Tieteentekijöiden Liitto ry
Professoriliitto ry
Säätiöiden ja rahastojen neuvottelukunta ry
Kansalliskirjasto
Suomen Tiedekustantajien Liitto Ry
Tieteellisten seurain valtuuskunta
CSC-Tieteen tietotekniikan keskus Oy
Tilastokeskus
Terveysten ja hyvinvoinnin laitos THL

Tutkimushallinnon tietovirtojen ja tutkimustietovarannon johto- ja ohjausryhmät

Digitalisoituvan tutkimuksen ja avoimen tieteen myötä erilaisten tutkimustuotosten määrät kasvavat ja tietoja niistä kerätään yhä enenevässä määrin erilaisiin tietojärjestelmiin. Tutkimustuotosten järkevä ja helppo hallinnointi vaatii tutkimusta kuvaavien tietojen yhdenmukaista määrittelyä ja sujuvaa käsittelyä. Tutkimusta kuvaavat tiedot ovat esimerkiksi julkaisuja, tutkimusaineistoja, tutkimusinfrastruktuureita, tutkijoita, hankkeita/projekteja ja tutkimusryhmiä koskevat metatiedot. Tutkimusta kuvaavia tietoja käytetään tutkimustyössä ja tutkimukseen liittyvässä hallinnollisissa prosesseissa, esim. tiedonhauissa, rahoitushauissa ja –raportoinnissa, julkaisutoiminnassa, tilastoinnissa ja muussa tutkimustiedon levittämisessä.

Tietovirtojen järjeistäminen vähentää hallinnollista työtaakkaa sekä parantaa tietojen saatavuutta ja löydettävyyttä. Siitä hyötyvät niin tutkijat, tutkimusorganisaatiot ja rahoittajat kuin tietoon perustuvia päätöksiä tekevä hallinto. Lisäksi tutkimustieto on paremmin sitä hyödyntävien kansalaisten saatavilla.

OKM:n tavoitteena on, että tutkimusta kuvaavat tiedot ovat jatkossa sujuvasti hyödynnettävissä erilaisissa palveluissa, tiedot syötetään järjestelmiin vain kerran ja tutkimustietojen syöttämistä automatisoidaan. Tietovirtojen sujuvoittaminen edellyttää avoimia rajapintoja, semanttisista yhteentoimivuutta, yhteisiä tietomäärittelyjä sekä valmiuksia tiedonsiirron automatisointiin. Tietovirtojen järjeistämisen ja yhdenmukaisen tiedon tavoitteena on, että:

- Tutkijoiden ei tarvitse syöttää tietojaan useaan eri järjestelmään. Tutkimuksesta kerättävät metatiedot ovat kootusti yhdessä paikassa valtakunnallisessa tietovarannossa.
- Pysyvät tunnisteet sekä tutkijoille että tuotoksille helpottavat tietojen siirron automatisointia ja tutkijan omien tietojen hyödyntämistä eri palveluissa
- Tiedot ovat avoimesti hyödynnettävissä esimerkiksi sähköisissä palveluissa.
- Tiedon hyödyntäjän ei tarvitse rakentaa tiedonsiirtoyhteyttä erikseen jokaiseen lähdejärjestelmään (esim. rahoittajalta kuhunkin yliopistoon)
- Tutkimusta ohjaavat organisaatiot saavat kattavan, ajantasaisen ja yhdenmukaisen vertailutiedon tutkimustoiminnasta kansallisesti
- Yhteismitalliset tiedot mahdollistavat näkymän Suomessa tehtävään tutkimukseen, mikä parantaa edellytyksiä tutkimustiedon käytölle ja tutkimuksen yhteiskunnalliselle vaikuttavuudelle.

Näiden tavoitteiden saavuttaminen tarkoittaa valtakunnallisen tutkimustietovarannon rakentamista. Opetus- ja kulttuuriministeriö on antanut CSC - Tieteen tietotekniikan keskukselle toimeksiannon toteuttaa valtakunnallinen tutkimustietovaranto.

Tutkimushallinnon tietovirtojen ja tutkimustietovarannon kehittämisen ohjaamiseksi opetus- ja kulttuuriministeriö on tänään asettanut vuosille 2017–2020 tutkimushallinnon tietovirtojen ja tutkimustietovarannon johto- ja ohjausryhmät. **Johtoryhmän tehtävänä** on linjata tutkimustietovarannon kehittämistä, tunnistaa tutkimushallinnon tietotarpeet ja keinot tutkijan hallinnollisen työn vähentämiseksi sekä edistää eri toimijoiden välistä yhteistyötä valtakunnallisesti. **Ohjausryhmän tehtävä** on ohjata tutkimustietovarannon kehittämistä sekä toimeenpanna valtakunnallista yhteistyötä tutkimustietojen hallinnassa. Ryhmien tarkemmat tehtävät on lueteltu alhaalla. Johtoryhmä kokoontuu 2-4 kertaa vuodessa, ohjausryhmä kokoontuu 5-7 kertaa vuodessa.

Tutkimushallinnon tietovirtojen ja tutkimustietovarannon johtoryhmän tehtävät

1. linjata tutkimustietovarannon kehittämistä ja suuntaamista
2. tunnistaa keinoja tutkijan hallinnollisen työn vähentämiseksi yhteisiä tutkimustietovirtoja hyödyntämällä
3. linjata tutkimuksen tietovirtojen pitkän aikavälin kehittämistarpeet ja niiden edellyttämät toimenpiteet eri toimijoilta
4. tunnistaa tutkimushallinnon tietotarpeet
5. edistää valtakunnallista yhteistyötä eri toimijoiden ja sektoreiden välillä tutkimushallinnon tietovirtojen kehittämisessä

Jäsenet:

Opetus- ja kulttuuriministeriö, puheenjohtaja
 Yliopistot vararehtorit
 Ammattikorkeakoulut tki-johtajat/tutkimusvararehtorit
 Ammattikorkeakoulujen tietohallintojohtajien yhteistyöverkosto (AAPA)
 Yliopistojen tietohallintojohtajien yhteistyöverkosto (FUCIO)
 Tutkimuksen tuen ja hallinnon verkosto (TUHA)
 Yliopistokirjastojen neuvosto SYN / Ammattikorkeakoulukirjastojen verkosto
 Suomen Akatemia
 Tekes
 Yliopistosairaaloiden tutkimusjohto
 Tutkimuslaitosten johtajien neuvosto (TUNE)
 Sosiaali- ja terveysministeriö
 Työ- ja elinkeinoministeriö
 Tieteentekijöiden liitto
 Professoriliitto
 Säätiöiden ja rahastojen neuvottelukunta (SRNK)
 Kansalliskirjasto
 Suomen tiedekustantajien liitto
 Tieteellisten seurain valtuuskunta
 Opetus- ja kulttuuriministeriö
 CSC, sihteeri

Ryhmä voi tarvittaessa täydentää kokoonpanoan pysyvillä tai määräaikaisilla asiantuntijajäsenillä ja perustaa työryhmiä tai jaoksia sekä käynnistää tarvittavia selvityksiä. Ryhmän kulut maksetaan CSC:lle myönnetystä rahoituksesta.

Ryhmän määräaika on 31.12.2020.

Ohjausryhmä suorittaa tehtävänsä virkatyönä.

Tutkimushallinnon tietovirtojen ja tutkimustietovarannon ohjausryhmän tehtävät

1. ohjata ja seurata rakennettavan valtakunnallisen tutkimustietovarannon käyttöä
2. koordinoida valtakunnallista yhteistyötä ja tietovirtoja tutkimusta kuvaavien tietojen osalta (ml. viitearkkitehtuuri)
  - edistää pysyvien tunnisteiden käyttöä tutkimuksessa
  - koordinoida yhteisten tietomäärittysten toteutusta
  - edistää semanttista yhteentoimivuutta ja ontologioiden käyttöä
  - edistää tietojen avaamista ja hyödyntämistä valtakunnallisesti
  - edistää yhteisiä raportointikäytäntöjä
3. valmistella tietojen välittämistä tiedon hyödyntäjille (ml. OKM) tutkimustietovarannon kautta
  - luoda ja ylläpitää korkeakoulujen tietovirtojen tavoitearkkitehtuuria ja kehittämissuunnitelmaa
4. keskustella ja sopia laajemmin OKM:n tekemistä tutkimukseen liittyvistä tiedonkeruista ja tietojen käytöstä korkeakoulujen ohjauksessa
5. ohjata tutkimustietopalvelun sisällön pohjalta luotavan Suomessa tehtävän tutkimuksen julkisen näkymän (portaali) toteutusta

Ryhmä toimii yhteistyössä Tutkimuksen tuen ja hallinnon verkoston (TUHA) kanssa.

Jäsenet:

Opetus- ja kulttuuriministeriö, puheenjohtaja
 Yliopistojen tutkimushallinnon edustaja
 Ammattikorkeakoulujen tutkimushallinnon edustaja
 Tutkimuslaitosten tutkimushallinnon edustaja
 Tutkimuksen tuen ja hallinnon verkosto (TUHA)
 ORCID-yhteistyöryhmä
 Suomen Akatemia
 Tekes
 Säätiöiden ja rahastojen neuvottelukunta (SRNK)
 Kansalliskirjasto
 Tilastokeskus
 Tieteellisten seurain valtuuskunta
 Opetus- ja kulttuuriministeriö
 CSC, sihteeristö

Ryhmä voi tarvittaessa täydentää kokoonpanoaan pysyvillä tai määräaikaisilla asiantuntijajäsenillä ja perustaa työryhmiä tai jaoksia sekä käynnistää tarvittavia selvityksiä. Ryhmän kulut maksetaan CSC:lle myönnetystä rahoituksesta.

Ryhmän määräaika on 31.12.2020.

Ohjausryhmä suorittaa tehtävänsä virkatyönä.